

علوی

مدارس هزاره سوم

درس چهاردهم

شجاعت

شجاعت، ترسیدن نیست بلکه آن است که انسان، بتواند در برابر حوادث و رنج‌ها و دشواری‌ها ایستادگی کند. از مشکلات نهراسد و راه‌های مناسب پیروزی بر آنها را جست‌وجو کند.

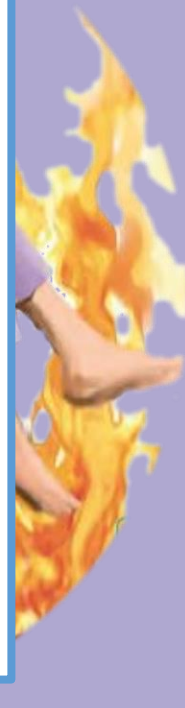
ترس، گاه نه تنها ناپسند نیست که بسیار پسندیده است. کسی که در هنگام رانندگی از سرعت بیش از اندازه می‌پرهیزد، کسی که از دوستی و همراهی با بدان خودداری می‌کند، آن که خود را از مکان‌های ناامن و خطرناک، دور می‌کند، نه تنها ترسو نیست که شجاع و دلیر، خوانده می‌شود.

شجاع، کسی است که از خطر و عاقبت کارهای بدترسد؛ ولی دست و پای خود را گم نکنند و با کمال متانت و آرامش، برای رویارویی با خطر، چاره جویی کند.

سربازی که در صحنه نبرد، وظیفه خود را انجام می دهد، شجاع است. انسان شریفی که در شعله های آتش فرو می رود تا جان هممنوع خود را نجات دهد، شجاع است. سردار لشکری که با تدبیر و مهارت، فرمان عقب نشینی می دهد و سپاه خود را از خطر می رهاند، شجاع است.

آنچه ناپسند و نگوئیده است، این است که انسان، بی دلیل بترسد یا از ترس، قدرت تصمیم گیری و تفکر را از دست بدهد.

همه از زلزله، تصادف، غرق شدن، آتش سوزی، بیماری و میکروب می ترسند؛
اما این ترس آن گاه نكوهیده است كه مثلاً شخص از خانه بیرون نرود تا مبادا حادثه ای
برایش رخ دهد...

این گونه افراد، ترسو هستند و هرگز در زندگی به موفقیت نمی رسند. برای رسیدن به
موفقیت ها، همه به شجاعت نیازمندیم. گاه کاری را آغاز می کنیم و تا رسیدن به موفقیت
چند بار شکست می خوریم. آن كه از شكست ترسد و دلیل شكست خود را بیابد و راه
را برای رسیدن به پیروزی ادامه دهد، شجاع است.

ریشه‌ی اصلی ترس‌های نادرست، در جهل و نادانی است. بعضی از تاریکی می‌ترسند
و شب و تاریکی را پُر از پدیده‌های ترسناک می‌دانند.
آیا برای شما اتفاق افتاده است که از چیزی در تاریکی بترسید، اما وقتی چراغ را
روشن کنید، به ترس خودتان بخندید؟

برخی، از پزشک و درمان می ترسند، در حالی که نمی دانند تلخی دارو و رنج جراحی، سلامت آنها را تضمین می کند. خنده بر ترس های دروغین، گام اوّل به سمت شجاعت است.

انسان ها، افزون بر شجاعت و قدرت بدنی، به شجاعت دیگری هم نیازمند هستند؛ شجاعتی که به آن «شجاعت اخلاقی» می گویند.

شجاعت اخلاقی، آن است که حرف راست و درست بگوئیم و در دفاع از آن، فداکار و ترس باشیم و اگر به چیزی آگاهی نداریم، بگوئیم نمی دانیم.

نوشته ی استاد احمد بهمنیار، با کاهش و اندک تغییر

کلمات مترادف

نبرد: جنگ	نکوهیده: زشت - ناپسند
تضمین: به عهده گرفتن - ضمانت	تدبیر: اندیشیدن
حوادث: حادثه ها	ایستادگی: مقاومت
مهارت: ماهر بودن	نهراسد: نترسد - بیم نداشته باشد
متانت: سنجیده رفتار کردن - با ادب و احترام رفتار کردن	

کلمات متضاد

دشواری $\neq$ آسانی

شجاع $\neq$ ترسو

دروغین $\neq$ راستین

ناپسند $\neq$ پسندیده

جهل $\neq$ دانایی

تاریکی $\neq$ روشنایی

بدان $\neq$ خوبان

پیروزی $\neq$ شکست

کلمات هم خانواده

وظیفه، وظایف

مهارت، ماهر

شریف، شرافت

ایستادگی، ایستاده، ایستادن

کمال، کامل

متانت، متین

درست و نادرست

کسی که از عاقبت کارها نترسد، شجاع است.

در این روزگار به شجاعت و قدرت بدنی نیازمندیم.

شجاعت نترسیدن از تمام حوادث و رنج‌هاست.

درست و نادرست

نادرست

کسی که از عاقبت کارها نترسد، شجاع است.

درست

در این روزگار به شجاعت و قدرت بدنی نیازمندیم.

شجاعت نترسیدن از تمام حوادث و رنج‌هاست.

نادرست

شجاعت ایستادگی در برابر حوادث و رنج‌ها و دشواری‌ها است.

درک مطلب

۱ گام اول به سمت شجاعت چیست؟

۲ آیا شجاعت با نترسیدن یکی است؟ دلیلی از متن بیاورید تا این موضوع را تأیید کند.

۳ مثالی از درس بیان کنید که نشان دهد مسئولیت‌پذیری شجاعت است. دلیل خود را توضیح دهید.

۴ به نظر نویسنده سردار لشکری که با تدبیر فرمان عقب‌نشینی می‌دهد، شجاع است. آیا شما

با نظر او موافقید؟ برای پاسخ خود دلیل بیاورید.

.....

درک مطلب

۱ خنده بر ترس‌های دروغین، گام اول در شجاعت است.

۲ خیر. شجاعت، توانایی مقابله با ترس‌ها و انجام کاری است که می‌ترسیدیم انجام دهیم. «شجاعت، نترسیدن از تمام حوادث و رنج‌ها نیست. بلکه شجاعت، تحمل رنج و خطر در راه هدفی درست است.»

۳ پسر کوچک با وجود ترس از تاریکی، مسئولیت مراقبت از خواهر کوچکش را بر عهده می‌گیرد. او با این کار، نشان می‌دهد که حاضر است برای انجام وظیفه‌اش، از ترس خود بگذرد.

۴ بله، موافقم. سرداری که با تدبیر فرمان عقب‌نشینی می‌دهد، شجاع است، زیرا نشان می‌دهد که حاضر است به خاطر حفظ جان سربازانش، از منافع شخصی خود بگذرد. او همچنین نشان می‌دهد که به توانایی‌های خود اعتماد دارد و می‌داند که می‌تواند در آینده، پیروزی را به دست آورد.

۵ **منظور از شجاعت اخلاقی چیست؟ یعنی حرف راست و درست بگوییم و در دفاع از آن فداکار و نترس باشیم و اگر به چیزی آگاهی نداریم بگوییم نمی‌دانیم.**

دانش زبانی

ترکیب وصفی و اضافی

باغ بزرگ
گل زیبا
دانش آموز دانا
خانه ی قدیمی
لانه ی پرنده
بانوی برتر

با اضافه کردن یک واژه به واژه ی دیگر، عبارت یا ترکیب جدید ساخته می شود.
کلماتی که به (الف)، (ه) و (واو) ختم می شوند هنگام ترکیب شدن به جای نماد کسره به (ی) میانجی نیاز دارند.

روش تشخیص ترکیب وصفی و اضافی

کسره بین دو کلمه را حذف می کنیم سپس بعد از کلمه ی اول ویرگول می گذاریم و در آخر فعل (است) قرار می دهیم . اگر عبارت معنی داد ترکیب وصفی و اگر معنی نداد ترکیب اضافی است .

مثال

اتاق تمیز - اتاق ، تمیز است : چون معنی دارد ترکیب وصفی است یعنی کلمه ی اتاق «موصوف» و کلمه ی تمیز «صفت» است .

۲- به آخر کلمه ی دوم (تر) اضافه کنید اگر عبارت معنی داد ترکیب وصفی است. و اگر معنی نداد ترکیب اضافی است .

مثال

مادر دلسوز - مادر دلسوزتر : چون معنی دارد ترکیب وصفی است یعنی کلمه ی مادر «موصوف» و کلمه ی دلسوز «صفت» است .

مادر من - مادر من تر : چون معنی ندارد ترکیب اضافی است یعنی کلمه ی ماد «مضاف» و کلمه ی من «مضاف الیه» است .

روش تشخیص ترکیب وصفی و اضافی

۳- کلمه ی بسیار را در وسط دو کلمه قرار می دهیم ؛ اگر عبارت معنی داد ترکیب وصفی است. و اگر معنی نداد ترکیب اضافی است .

شهر تمیز - شهر بسیار تمیز : چون معنی دارد ترکیب وصفی است یعنی کلمه ی شهر «موصوف» و کلمه ی تمیز « صفت » است .

شهر تکاب - شهر بسیار تکاب : چون معنی ندارد ترکیب اضافی است یعنی کلمه ی شهر «مضاف» و کلمه ی تکاب « مضاف الیه » است .

۴- کلمه ی « ی » را در آخر کلمه ی اول اضافه می دهیم ؛ اگر عبارت معنی داد ترکیب وصفی است. و اگر معنی نداد ترکیب اضافی است

مثال : دست تمیز - دستی تمیز : چون معنی دارد ترکیب وصفی است یعنی کلمه ی دست «موصوف» و کلمه ی تمیز « صفت » است .

کیف حسن - کیفی حسن : چون معنی ندارد ترکیب اضافی است یعنی کلمه ی کیف «مضاف» و کلمه ی حسن «مضاف الیه » است .